

Internetconsultatie IAK

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Het experiment met de educatieve module van universitaire lerarenopleidingen loopt per juni 2022 af. Naar aanleiding daarvan zijn evaluaties uitgevoerd door ResearchNed en Wageningen Universiteit. Tenslotte heeft het Ministerie van OCW een interne verkenning uitgevoerd naar de positionering en knelpunten bij de bestaande routes naar het leraarschap voor mensen die al een vakinhoudelijke opleiding in het hoger onderwijs hebben afgerond.

2. Wie zijn betrokken?

OCW, DUO, VSNU, ICL, VH

3. Wat is het probleem?

- De leraren die de educatieve module hebben afgerond, dreigen onbevoegd te raken, omdat de wettelijke grondslag van hun bevoegdheid vervalt met de beëindiging van dit experiment op 30 juni 2022 (zie artikel 27, vijfde lid, Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs).
- Studenten kunnen vanaf studiejaar 2022/2023 niet meer deze educatieve module volgen ten gevolge van de beëindiging van het experiment. Hierdoor zal het aantal studenten afnemen en daarmee het aantal potentiële leraren, hetgeen niet wenselijk is in tijden van lerarentekort.
- Daarnaast zijn er nog enkele aanpalende problemen in dit wetsvoorstel meegenomen:
 - o Studenten die vakinhoudelijk bekwaam zijn, maar wiens vooropleiding niet in de verwantschapstabiel educatieve minor is opgenomen, kunnen geen bevoegdheid krijgen na afronding van de educatieve minor.
 - o Studenten die minder dan 180 punten vrijstelling krijgen voor een hbo-lerarenopleiding komen nu niet in aanmerking voor een extra jaar studiefinanciering.
 - o Studenten van brede masteropleidingen tot leraar die na behalen van hun diploma door aanvullende vakken te volgen hun bekwaamheid uitbreiden naar een extra schoolvak, kunnen hiervoor nu geen bevoegdheid krijgen omdat een masterdiploma niet twee keer kan worden uitgereikt.

4. Wat is het doel?

- 1a. Een wettelijke bevoegdheidsgrondslag creëren voor leraren die de educatieve module hebben afgerond, omdat zij nu dreigen onbevoegd te geraken.
- 1b. Het wettelijk mogelijk maken voor studenten met een master of bachelor getuigschrift om een educatieve module te volgen die leidt tot een bevoegdheid voor het lesgeven in het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, het geven van onderwijs in de eerste drie leerjaren van het hoger algemeen voortgezet onderwijs of van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs in een met zijn opleiding inhoudelijk overeenkomend vak in die leerjaren.
2. Het wettelijk mogelijk maken voor instellingen om studenten individueel te toetsen op vakinhoudelijke bekwaamheid als zij de educatieve minor of module hebben afgerond.
3. Het wettelijk mogelijk maken dat studenten die een bachelor hebben afgerond in aanmerking komen voor een extra jaar studiefinanciering als zij zich inschrijven voor een tweedegraads lerarenopleiding.
4. Het mogelijk maken voor instellingen om een verklaring af te geven waaruit blijkt dat voldaan is aan de bekwaamheidseisen in die gevallen dat al een mastergetuigschrift van de lerarenopleiding is uitgereikt en het niet mogelijk is om dit nogmaals te doen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

- De minister van OCW en de minister van MBVOM zijn verantwoordelijk voor voldoende, goed opgeleide

leraren voor het vo. In het huidige tijdperk van lerarentekorten is het een groot maatschappelijk belang dat zoveel mogelijk geïnteresseerde en geschikte kandidaten voor het leraarschap een passende opleidingsroute kunnen volgen. Via de educatieve module zijn de afgelopen jaren enkele honderden leraren opgeleid.

1. De educatieve module is nu echter een experiment en kan om juridische redenen niet worden voortgezet na juni 2022 zonder de route in de wet mogelijk te maken.
 2. Daarnaast vervallen de reeds onder de educatieve module afgegeven bevoegdheden als er geen wettelijke grondslag voor ontstaat.
- De educatieve module is een belangrijke bouwsteen in de nieuwe lerarenopleiding die de universiteiten ontwikkelen, waarmee beoogt wordt zowel de kwaliteit als de flexibiliteit van de opleiding te verhogen. Zonder wettelijke regeling van de educatieve module wordt het moeilijker om deze ambitie te behalen.
 - Zonder een wetswijziging kunnen minder studenten een bevoegdheid behalen via de educatieve minor, omdat de wet nu alleen ruimte laat om studenten toe te laten wiens vooropleiding vermeld is in de Regeling verwantschapstabel educatieve minor.
 - Met een wijziging van de voorwaarden in de WSF2000 hebben meer studenten die een hbo-lerarenopleiding willen volgen en al een andere bachelor hebben afgerond, recht op een extra jaar studiefinanciering. De toegankelijkheid van de opleiding wordt hiermee vergroot.

6. Wat is het beste instrument?

- Inbedding van de educatieve module in de wet als een niet-bekostigde module die na de bachelor kan worden gevolgd en die dient als opstap naar de educatieve master in het wo. Hiermee wordt het in de praktijk, vanwege de overlap tussen de leerinhoud van de minor/module en de eerste helft van de master, structureel mogelijk om de opleiding gefaseerd te volgen en eerst wat extra ervaring op te doen voordat de educatieve master wordt afgerond.
- Het vervangen van de verwantschapstabellen voor de educatieve minor door een reguliere toets op het voldoen aan de bekwaamheidseisen door de universiteit, op dezelfde wijze als dat sinds jaar en dag gebeurt voor de volledige master.
- Het doortrekken van één jaar extra studiefinanciering voor het volgen van de kopopleiding naar iedereen die na een niet-onderwijs bachelor een tweedegraads lerarenopleiding gaat doen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor studenten:

- Studenten die de module hebben gevolgd gedurende het experiment blijven bevoegd. Nieuwe studenten kunnen na hun bachelor of master een educatieve minor volgen om een beperkte tweedegraads bevoegdheid te halen.
- Meer studenten kunnen een bevoegdheid halen via de module en minor.
- Enkele honderden studenten die na het afronden van een niet-educatieve ho-opleiding de kopopleiding van een tweedegraads lerarenopleiding willen volgen, komen in aanmerking voor een extra jaar studiefinanciering.

Instellingen:

- De universiteiten kunnen een module aanbieden. Doordat de inhoud van de minor en module op dit moment gelijk is aan de inhoud van het eerste half jaar van de master, kunnen de universiteiten de master in de praktijk als stapsgewijze route blijven aanbieden.
- Universiteiten kunnen meer bevoegdheden afgeven en meer verklaringen uitreiken.

DUO:

- Bij de (her)inschrijving is mogelijk een extra kenmerk nodig voor de educatieve module.
- De procedure voor toekenning van studiefinanciering voor een kopopleiding kan worden vereenvoudigd.